

# FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Mátyás király-tér 10. szám.  
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:  
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám  
12  
fillér.

Lapkiadó:  
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:  
Helyben negyedévre 8 pengő.  
Vidékre negyedévre 8

## Hágában dől el félszázadra a magyar sors.

A magyar delegáció a miniszterelnök vezetésével elutazott Hágába. Már az a tény is, hogy a miniszterelnök személyesen óhajtott jelen lenni a hágai tárgyalásokon, bizonyítja, hogy nem kis érdekek forognak kockán. Az előzetes párisi konferencia eredménytelensége s az időközi hírlapi kommentárok és diplomáciai nyilatkozatok, köztük dr. Walkó Lajos külügyminiszternek a Független Magyarorszában közölt cikke eléggé mutatják, hogy meglehetősen nagy ellentétek állanak fenn Magyarország és a követelő államok között. Nem akarják nekünk elhinni, hogy országunk anyagi teljesítőképességének határához érkezünk, nem akarják a hivatalos magyar statisztika adatait át sem meglátni, hogy itt jórészt külsőleges okokból olyan gazdasági krízist élünk át, amelynek leküzdéséhez minden erőnkre s minden anyagi forrásunkra szükségünk van. De a külpolitika nem méltányosság és a morál elvei alapján ítél és állítja fel követeléseit, hanem csak az érdekek szemüvegét használja, amikor a szőnyegen forgó kérdések eldöntésére törekszik.

Tisztában kell lennünk tehát azzal, hogy a magyar delegáció csatába indult, még pedig olyan csatába, amelyet megvívni nem lesz könnyű dolog. Sokat beszéltek külföldön a magyar kormány hajhatalanságáról, de ez a hajhatalanság az adott helyzet egyenes következménye s ugyiszólván kénszerűség. A további jóvátételi terhek vállalásával szemben csak azzal kell tiltakoznunk, hogy újabb nagyobb megterhelést magunkra venni képtelenek vagyunk, hanem arra is hivatkozunk, hogy amikor a miniszterelnök 1944-ig bezárólag évi 10 millió aranykorona jóvátételi terhet vállalt, ezt csak azzal a kikötéssel tette, hogy 1944-én túl Magyarországra semmiféle további jóvátételi fizetés nem hárul. Erről ugyan írásos bizonyítékunk nincsen, de a miniszterelnök állítását el kell hinnünk s el kell hinnünk mindenkinek, hogy ilyen ígéretet kapott egy gentleman agreement formájában.

Az egész ország egyöntetűleg áll az elutazott miniszterelnök mögött, annak az álláspontnak a támogatásában, amelyet Bethlen már előzőleg több ízben már leszögezett. Lehetnek a belpolitika terén olyan vitás kérdések, amelyekről az egyik magyar polgárnak ez a véleménye, a másiknak pedig az, de amikor országunk létérdekéről s a magyar nemzet jövő fejlődési lehetőségeiről van szó, véleménykülönbségek nem lehetnek s nem is szabad, hogy legyenek.

A miniszterelnök tehát magával vitte mindazt az erkölcsi támogatást, amelyet az egységes nemzeti akarat jelent, viszont diplomáciai ügyességről már

sokkal több tanubizonyosságot tett, sem hogy ne a remény színeivel kössön ki a magyar delegáció Hágában. Ha a tárgyalások során ellenteleink javaslatai a maguk teljes egészükben ismeretessé lesznek, csak akkor válaszolhat rá a magyar delegáció, természetesen ragaszkodva a már egyszer leszögezett nagy principiumokhoz s minden módosítást csak azok keretein belül fogadva el, megszoztuk, hogyha

a miniszterelnökünk személyesen utazik a külföldre a diplomáciai tárgyalások vezetésére, akkor ezeknek mindig valamilyen jótékony hatásuk volt az országra. Most sem gondolhatnánk mást, bár — s ezt újból hangsúlyozzuk — nehéz csaták előtt állunk s reméljük, hogy Magyarországnak Hágából olyan kompenzációs eredményekkel tér haza, amelyek a nemzet várakozását ki fogják elégíteni.

## Bácskai nagy gazdákból álló deputáció sürgette a kereskedelemügyi minisztériumban

a mohács-nagybaracska-csátalja-bácsborsód-bácsbokod s bácsalmási új transzverzális ut haladéktalan kiépítését.

A napokban egy bácskai gazdákból álló deputáció járt a kereskedelemügyi minisztériumban, hogy ott a bácskai utak megépítését kistűgesse, egyúttal a kormányzat figyelmébe ajánlja a kereskedelmi tárca költségvetésébe felvett új bácskai transzverzális ut mielőbbi létesítésének nagy gazdasági fontosságát.

A deputációt dr. Latinovits Endre nyug. min. tan., Bácsvármegye felsőházi képviselője vezette. A küldöttség tagjai voltak dr. Alföldy Béla, a Társadalombiztosító alelnöke, Milkó Mátyás, dr. Szauerborn Károly és Rosenberg Mátyás földbirtokosok.

A küldöttséget a kereskedelemügyi minisztérium államtitkára fogadta. Dr. Latinovits Endre adta elő a deputáció

kívánságát; azt kérte, hogy a Dunát a Tiszával Bácsvármegyén keresztül összekötő transzverzális utat, — amely Mohácsról indulna ki gőzkompatjárással s Nagybaracska, Csátalja, Bácsborsód, Bácsbokod (e két község között kiépült műút van) és Bácsalmáson vezetne át s amely ut tervezett kiépítése egyébként is benne van az állami költségvetésben, — sürgősen építse meg az állam, illetve az építés költségeinek első részletét: 100.000 pengőt haladéktalanul utalja ki a kereskedelmi kormányzat, hogy az ut megépítését elkezdhesék.

A kereskedelemügyi államtitkár komoly ígéretet tett a transzverzális ut mielőbbi kiépítésére s a költségek első részletének kiutalására.

## Baja város polgárságának óriási erőfeszítése az adózás terén, hogy ne Baja legyen a legrosszabb adófizető város és hogy ne mondják ki az anyagi felelősséget.

A múlt évben Baján 8360 zálogolás történt, 1451 árverést tüzelet ki a pénzügyigazgatóság, de egyet sem tartottak meg.

A szombati városi közigazgatási bizottsági ülésen Major József min. tan. pénzügyigazgató beszámolt a város adózásáról.

Az 1928. évi hátralék 513,903 pengő, az 1929. évi előírás 964,073 P, a kettő együtt törlesztés, szaporodás és helyesbítés után 1,477 411 P. Erre november végéig befizettek 828,068 P-t, decemberben 80,921 pengőt, úgy hogy december végéig 908,989 pengőt fizettek be. A hátralék még 568,422 pengő, amely összeg teljes egészében esedékes.

Állami egyenes adóban 49,598, kincstári házhazsonrészesedésben 6951, késedelmi kamatokban 2068, az egyenes adókban összesen 61,573 pengő folyt be, 1928. decemberében 50,389 pengő, vagyis most 11.184 pengővel több.

Általános forgalmi adóban 27,475, fényüzési forg. adóban 1381, értékpapírforgalmi adóban 1.15 P, vagyonát ruházási illetékben 6751, okirailletékben 1010, törvénykezési illetékben 1464, közigazgatási illetékekben és díjakban 41, illetékegyenértékben 249, forgalmi adókban és illetékekben ösz-

szesen 38,442 pengőt fizettek be.

Az államot illető bevételek főösszege december havában 100,015 pengő volt. Decemberben tartott a pénzügyigazgatóság 10 házadóhelyszini szemlélt, kiadott 6 házadómentességet s 5 részletfizetési kedvezményt. Fizetési halasztást nem adott ki egyet sem.

1929. év utolsó évnegyedében kincstári adótartozásért 2367 esetben történt zálogolás, árverést kitűztek 511 esetben, de egyet sem tartott meg. Viszont 1929-ben az egész évben 8360 zálogolást vezetett, árverést kitűzött 1451 esetben, de egyet sem tartott meg.

## Mához egy hétre tartja Bácsmegegye főrendválasztó közgyűlését

Bács-Bodrogyvármegye törvényhatósági bizottsága január 14-ikén, szerdán d. e. 9 órai kezdettel tartja rendkívüli közgyűlését a megyeháza nagytermében. A közgyűlés legfontosabb tárgya lesz: két rendes felsőházi képviselő és két póttag választása.

## Mit tárgyal a városi kisgyűlés?

Baja, törvényhatósági jogú város kisgyűlése január hó 8 napján d. u. 3 órakor a városi székház 30. számú tanács termében rendes ülést tart az alábbi tárgysorozattal:

A törvényhatósági kisgyűlés elsőfokon a következő ügyekben intézkedik:

A m. kir. honvédkincstár közterület használati engedély iránti kérelme az új utászlaktanya szennycsatornájának létesítéséhez.

Bencze Béla fellebbezése a csatorna használati díj mérséklése iránti határozat ellen.

Steetz János haszonbérlet kérelme ingatlanainak, a város közönsége javára bekebelezett biztosítéki jelzalogtól leendő tehermentesítése tárgyában.

A m. kir. postaigazgatóság értesítése arról, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter az állandó telefonszolgálat költségét a helyi érdekesség terhére 1930. január hó 1-től kezdődőleg 360 P-ben állapította meg.

Spitzer Károly és fia cég közterület használati engedély iránti kérelme szeszgyárak szennycsatornájának létesítéséhez. A Budapesti-ut 27 sz. előtt kérelmezett benzinkut közterület használatára megtartott versenytárgyalás eredményének bejelentése.

Főügyész jelentése Lukács Jánosné volt szegényházi tag után felmerült felmerült tartási költségek behajtása ügyében.

Bajai Posztó és Takarógyár RT. kérelme 48. 36 P állami illeték kifizetése iránt. Marosenszky Márton, mint kk. Marosenszky Katalin törvényes képviselője Plavenszky András szegényházi tag után felmerülő tartási költségek megfizetésére a kiskoru keresetképeségének eléréséig fizetési halasztást, illetve azt kéri, hogy a város vállalja magára a tartási költségeket.

Bencze Béla, özv. Jaszenovits Mátyásné, Pekovics Péter, Schlaghammer Károly, Agócs György, Heimbürger Károly, Borkovics György, Totterweich Ferenc, Ulakity György, vitéz Rapcsányi István bajai lakosok kérelme rájuk kivetett járdaépítési költség 5 évi részletben való fizetése iránt.

Blazsek Károly, volt forg. adóellenőr nevének kérelme férje ellen, előre felvett fizetés erejéig foganatosított végrehajtás megszüntetése iránt.

Dr. Kovács Mária kórh. alorvos kérvénye további I havi szabadság engedélyezése iránt. Özv. Körösy Sándorné kérelme 90 P 13 fill. árubódé bértartozásának elengedése iránt. Bujtár Ágoston süksdi lakos kérelme a városi polgári iskolába beírt, de még a tanév első napján kimaradt fia tanítási díjainak visszatérítése iránt.

Gruber Ferenc, Gruber József és Gruber Erzsébet bajai lakosok kérelme visszahonosításuk esetére a községi kötelékbe való felvételük iránt.

**Gyümölcsfa védelmiszerek őszi és téli védekezéshez;**

gyümölcsfacarbolineum, Avenarius-dendrin, vértetükátrány  
hernyóenyv, Solbar, stb. gyári áron beszerezhetők a bácsmegegyei főraktárban

**Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.**

# Még ma megkapja rádióját s fizetni csak a PHILIPS

készülékek 6—12—18 havi részletre eredeti gyári áron kaphatók

Lázár Lajos optikai és rádió üzeme Baja, Vörösmarty-utca 8.

Telefon 272.

Csorba Rozália, bajai lakos kérelme visszahonosítása esetére a községi kötelekbe való felvétele iránt.

Lozsányi János nyug. II. o. altiszt ruhasegély iránti kérelme.

A törvényhatósági kisgyűlés előkészíti a közgyűlés elé terjesztendő következő ügyeket:

A nagymélt. m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 155.289. K. M. I. sz. körrendelete, melyben felhatalmazza a város polgármesterét, hogy a közutak fenntartása érdekében feltétlen szükséges kiadásokat az 1930. évi közuti költségvetés megállapításáig saját hatáskörébe utalványozhassa.

Az 1930. évi közuti költségvetés megállapítása.

A borellenőrző bizottság ujjáalakítása.

Az iskolán kívüli népművelési bizottság megalakítása.

A törvényhatósági testnevelési bizottság ujjáalakítása.

Ebek veszettség elleni kötelező ojtásának elrendelése tárgyában felirat a nagym. m. kir. földmivelésügyi miniszter urhoz.

Földes József kéményseprőmester kérelme a Posványoson épült utaszlaktanya épületeinek kerületi beosztása tárgyában.

Szilágyi György kérelme a mozgószínházak vigalmiadójának leszállítása iránt.

Scheidl Károly, ny. műszaki segéd-tiszt kérelme 1930. évi január hó 1-től kezdődőleg magasabb nyugdíj megállapítása iránt.

Markó Ferenc, ny. hajdu kérelme 1930. évi január hó 1-től kezdődőleg magasabb nyugdíj megállapítása iránt.

Walter Dánielné, vámkézelő kérelme kegydíj megállapítása iránt.

A törvényhatósági kisgyűlés I. fokán még a következő ügyekben intézkedik:

A th. bizottság 8156. kig. 70. kgy. 1929. sz. határozatával Harton Mihály és György, Mátéháza-pusztá IV. major volt bérloinek általuk épített és a bérlet lejártáig tulajdonukat képező épületek kiállításba helyeztet megváltási értékének megállapítása.

Ugyancsak nevezettek kérelme általuk eladott 26 ingatlanon Baja város javára bekebelezett 329 q buza, 443 q morzsolt tengeri és 2500 P készpénz zálogjog törlése.

## Kimutatás az árvaszék munkájáról.

Dr Kocsics János közigazgatási tanácsnok, a közjogi ügyosztály és árvaszék vezetőjének a város közigazgatási bizottság elé terjesztett jelentéséből vesszük a következőket:

1929-ben a bajai árvaszékhez beérkezett 2270 ügydarab, amelyből elintéztést nyert 2140, folyamatban van még 122.

A gyámság alatt lévő összes nyilvántartott kiskorúak száma 2182, ezek közül vagyonos félárva 94, vagyontalan félárva 1004, szülőtlén vagyonos árva 158, szülőtlén vagyontalan árva 119. A gondnokoltak létszáma 100 Ezek közül vagyonos 45, vagyontalan 55.

Számadásra kötelezett gyám és gondnok van 14. A pécsi állami gyermek-

## Hortobágyi juhturo

Mindenütt kapható!

Termeli



**Tejszövetkezeti Központ.**  
Budapest, Horthy Miklós-ut 119-121.

menhely bajai telepére kihelyezett 112 gyermeket, ezek közt a bajai illetőségek nincsenek nyilvántartva.

A hadiárvak létszáma 320, ezek közül 16 éven aluli szülőtlén hadiárva 38, félárva 88, együtt 126.

A gyámpénztár pénzkészletei bajai pénzintézetekben vannak elhelyezve és pedig 1929 április 25-ig 85 százalék, ezen időtől kezdve 9 százalék netto kamatozás mellett.

## Mi van a szántóföldeken?

Körmendy Péter gazdasági főfelügyelő a városi közigazgatási bizottság ülésén a következő jelentésben számolt be a mezőgazdasági helyzetéről:

Az időjárás enyhe és ködös volt kevés csapadékkal és fagygal. A hosszú ősze és kedvező időjárásra az őszi vetések szép sűrűn megbokrosodtak: sem rovar, sem egérkár számottevő mértékben nem mutatkozott. Az állatállomány erőbeli állapota jónak mondható: a takarmánykészlet kellő beosztással elegendő lesz. A mezőgazdasági munkálatok a trágya kihordására és favágásra szorítkoznak. A munkások kereseti lehetősége a minimumra csökkent. Az aratási szerződészek kötése kezdetét vette.

## Mit tárgyal a megyei kisgyűlés?

Bácsvármegye törvényhatóságának kisgyűlése január 8-án d. e. fél 10 órakor ülést tart a következő tárgyszorozattal:

Csikéria, Rémszék, Tataháza, Bácsbokod Nagybaracska, Mélykut községek határozatai kedvezményes rézgálic beszerzése tárgyában.

Jánoshalma határozata a községi alkalmazottak fizetésének betegség esetében folyósítása.

Hercegszántó határozata a vadászati hasznosbér feletti rendelkezés tárgyában.

Hercegszántó határozata a vadászati hasznosbér feletti rendelkezés tárgyában.

Hercegszántó határozata a gálvecsei községi földek erdősítése tárgyában.

Nagybaracska határozata: párberegyezés, vasúti arcképes igazolványok megváltási árának megtérítése, tenyészkanok vételára, a fizetési alaphoz hozzájárulás fedezése, a vármegyei hozzájárulás kamatainak fedezése, a függő kölcsönök kamatainak fedezése, patak csatornák fenntartási póthitele, a györgypusztai hidak javítása, testnevelési alap hozzájárulási póthitel, irodai szükségletre póthitel, a huszvizsgálati díj egy részének átengedése és a visszatérítendő segély fedezetéről való gondoskodás tárgyában.

Nikovitz Ede, mint kiskorú Nikovitz Oszkár szülőtlén árva gyámjának kérelme nevelési járulék megállapítása iránt.

## A Nemzeti Kaszinó közgyűlése.

A „Nemzeti Kaszinó” f. hó 12-én vasárnap délelőtt 11 órakor tisztújító közgyűlést tart, amely a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes.

Tárgyszorozat: zárszámadás, költségvetés, felmentvény megadása. Tisztújítás. Indítványok, amelyek a közgyűlés előtt 3 nappal a választmányoknak bejelentendők.

## Van-e olyan nő,

aki nem örül az illatszerek? Kís pénzért nagy örömet szerez hozzátartozóinak, ha az

## Apollóban!

illatszert vásárol. STÜHMER CSOKOLADÉ díszes, dobozokban, árak a kirakatban láthatók!

## 1928—29-ben 1802, 1929—30-ban 1915 gyermek jár a tiz bajai elemi iskolába.

A városi közigazgatási bizottság szombati ülésén Ruzsák Károly tanfelügyelő a város tanköteles gyermekeinek iskolába járásáról a következő összehasonlító statisztikai adatokat tárta a bizottság elé:

A múlt hónapban feldolgozta a tanfelügyelőség a városi elemi népiskoláiból beküldött 1928—29. tanévi népoktatásügyi adatokat, amely munkálatnak az elemi népiskolákra vonatkozó legfontosabb eredményei a következők:

A bajai belvárosi áll. elemi iskolába járt összesen 155, a belvárosi rk. leány elemi iskolába 221, az áll. tanítóképzővel kapcsolatos gyakorló iskolába 64, a belvárosi izr. elemi iskolába 104, a szent Antal utcai áll. iskolába 368, a Vöröskereszt-téri áll. iskolába 176, a józsefvárosi áll. iskolába 360, a kiscsávolyi áll. iskolába 240, a szent jános áll. iskolába 56, a tanyai áll. iskolába 67 tanuló. Összesen elemi iskolába járt a múlt tanévben 1802 gyermek (a folyó tanévben jár 1915, tehát 113-mal több.) Ezek közül fiú volt 909, leány 893. A fiúk közül I. osztályba járt 207, II-be 235, III-ba 227, IV-be 193, V-be 46, VI-ba 31 fiú. A leányok közül I. osztályba járt 202, II-ba 237, III-ba 230, IV-be 168, V-be 41, VI-ba 15 leánygyermek.

Javító vizsgálatra utasított összesen 64 tanuló, osztályismétlésre utasított 68 tanuló, a beiratkozott tanulók 4 százaléka Legtöbben buktak osztályismétlésre a vöröskereszt-téri iskolában; a tanulók 79 százaléka. Legkevésbéen a Flórián-utcai iskolában 29 százalékos bukási arányszám a múlt tanévben csaknem a felére szorított le.

## Zenei korszak.

Irta és a Liszt Ferenc Kör Hubay-ünnepélyén felolvasta: dr. Lehel István, a Zeneművészeti Főiskola tanára.

Ez a polgárság alkotó. Előre lát és előre világít. Érti, hogy az emberiségnek egy új, eddig soha nem remélt zenei korszaka van keletkezésben. És Baja város lelkes polgárai ebben a világkoncertben az első szereplők és az első hallgatók között akarnak megjelenni.

Ennek a finomult izlésnek és jövőbe látó törekvésnek méltó jutalma, hogy a bajai zeneiskola alapításának ünnepi hangversenyén megszólal a magyar zene legendás hősenek, Hubay Jenőnek, varázshangszere.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Önök tisztában vannak azzal, hogy mit köszönhet a magyar zene Hubay Jenőnek, a hegedűművésznek. Nemcsak azt, hogy Liszt Ferenc művei mellett az ő operái, szimfóniái és hegedűversenyei hirdetik a világ legelső operaházaiban és hangversenytermeiben a monumentális méretű és eredeti magyar zene diadalát, hanem köszönheti azt is, hogy a világhíró hegedűművészek legtöbbje az ő csodálatos hegedűjátékának szellemében bővíti el a zenerajongók millióit Európában és Amerikában.

Eljúsági könyvtár minden iskolával kapcsolatosan van. Tanítói könyvtár nincsen a tanyai iskolánál.

Az elmúlt tanévben a mulasztott félénapok száma volt 40,151 félénap. Eből igazolatlan maradt 3991 félénap. Egy tanuló átlag 22 félénap mulasztás esik, ami a városokra vonatkozó országos átlagon jóval felül van. Iskolamulasztásért kiszabott 1215 P 84 fillér büntetés. Behajtatott 329 48 P, behajtatlan 886 36 P.

A VI. osztály a józsefvárosi, a szent Antal utcai és gyakorló iskolával kapcsolatosan van.

Ugyancsak a múlt hó folyamán alapította meg a tanfelügyelőség javaslatára újból a vallás és közoktatásügyi miniszter a bajai áll. elemi iskolánál a szervezett tanítói állások számát. Ezen megállapítás szerint a szervezett állások száma a belvárosi áll. elemi iskolánál 6, a szent Antal utcai áll. iskolánál 10, a Vöröskereszt-téri iskolánál 4, a Flórián utcai iskolánál 10, a kiscsávolyi iskolánál 7, a gyakorló iskolánál 2, a szentjánosi iskolánál 2, a tanyai iskolánál 2. A szervezett állások száma tehát 34-ről 43-ra emeltetett. A szentjánosi és a tanyai áll. elemi iskolánál a szervezett két-két állás közül csak az egyik van ezidőszereint betöltve. Az előbbinél a növendékek megcsökkenése, az utóbbinál a 2-ik tanító elhelyezkedésének lehetetlen volta miatt.

Végül jelentte, hogy a múlt hónap 11-én tartották meg Baján a 2-ik pedagógiai szemináriumi előadást és hogy a községi polgári iskolával kapcsolatosan kezdetét vette a katonai polgári iskolai tantolyam.

Es mind ezenkívül még azt is Hubay Jenőnek köszönhetjük, hogy abban az egyetemes zenei föllendülésben, amely az egész világot új testvériség felé tereli, mi, magyarok is kellő fölkészültséggel részt vehetünk. Ha ma Magyarországon magyar zenekultúra van, első sorban Hubay Jenő propaganda munkájának köszönhet.

Mikor Liszt Ferenc meghalt, Hubay Jenő a brüsszeli Zenefőiskola ünnepelt tanára volt. A haza hívó szava nem állította Hubay Jenőt dilemma elé. A külföldi érvényesülés óriási méretű távlatát nem tette ingadozóvá. Megtette, amit minden hős lendületű zseninek meg kell tennie: vállalta az utóörök keserves munkáját és lemondott az önérvényesülés gyorsított rohamáról.

Amit ő a magyar zenei élet színvonalának emelése érdekében tett, az hősi küzdelem volt. Küzdelem személyek és elvek mellett. A nemzet zene kultusza a múlt század nyolcvanas éveiben még erőszakosan elnyomott minden magyar igyekvést. Nem operákat adtak, német zenészek tanították a zenekedvelő családok gyermekeit, német nyelvű volt

a Filharmonikusoknak még a műsora is! Ebbe a német világba robbant bele Hubay Jenő szenvedélyes magyarsága. Magyar műveket irt és játszott, lelkes pártolója lett minden új magyar tehetségnek. Még azt is ki kellett verekednie, hogy magyar hirdetések és magyar műsorok jelenjenek meg! A zenei magyarosodás megalkotója lett, épp úgy, mint Petőfi a költői magyarosodásé. Példátlan termékenységgel alkotta a magyar szellemű remekműveket és példátlan odaaással karolta fel a magyart zeneköltők alkotásait, tekintet nélkül arra, hogy milyen zenei irányt képviselnek. Izgalmas zenei atmoszférát teremtett Magyarországon, olyan tmszférát, amely mindengáncs és támogatás ellenére magyar akar lenni és lett is.

Ma ennek a hősi küzdelemnek gyümölcseit élvezzük. És élvezzük mindezek előtt őt magát, aki ma, zsenijének és erejének tetőfokán tovább küzd és tovább alkot. Ma ő a magyar zenéjét fejedelmé, aki az igazságos uralkodás utólrhetetlen teljességű példáját nyújtja. Ő nem ismer modern és nem modern alattvalót. Ő csak magyar zeneköltőt ismer. És ha kezébe veszi a karmesteri pálcát, itthon és külföldön, első sorban mindig magyar művet juttat diadalra. Ebben látja ő a legelső fejedelmi kötelességét.

Az elfogulatlan, alkotó és buzdító magyarság fáját ültette el Hubay a magyar zene földjében. Adja a Sors, hogy a Liszt Ferenc-Kör Zeneiskolája ennek a fának szép és zamatos gyümölcse legyen.

(Vége.)

## HIREK.

— **Hivatalnoki-beosztások.** A december 16-iki tisztújítás eredményeképpen dr. Madarász Lajos városi I. aljegyzőt a főjegyzői hivatalba osztották be, ahol tanácsnokká megválasztott dr. Kocsis János hatáskörét vette át. — A II. aljegyzővé megválasztott dr. Gramling Tibor aljegyző továbbra is a kihágási és rendészeti ügyosztály élén marad. A törvényhatósági bizottság úgy őt, mint az egy éves fizetésnélküli szabadságra távozt, de megválasztott dr. Kollár Kálmán II. aljegyző helyére II. osztályu aljegyzővé megválasztott dr. Wagner Nándort kihágási ügyekben bíraskodási s itéletihozatali hatáskörrel ruházta fel.

— **Hu gazdasági cselédek jutalmazása.** A m. kir. földművelésügyi miniszter abból a célból, hogy a gazdasági cselédeknek, gazdasági munkásoknak és földmunkásoknak serkentő példát nyújtson és hogy a becsületes munka és hűségese szolgálókat a gazdasági munkavállalók körében erkölcsi elismerést is nyerjen, az olyan gazdasági cselédek és munkások, illetőleg földmunkások részére, akik az egy helyben eltöltött hosszú szolgálat, illetve munkásságuk, magatartásuk és jóra valósságuk által társaik közül kiténtek, hűségese szolgálókat elismerése képen, az elmúlt évekhez hasonlóan, az 1930. évben is, pénzbeli jutalmat és elismerő oklevelet kíván adományozni. E célból a jutalmazásra javaslatba hozandó egyének nevét, lakhelyét, személyi adatait szolgáló viszonyuk körülírása mellett a vármegye főispánjával, vagy a gazdasági egyesület elnökével kell az érdekelteknek legkésőbb 1930. évi február hó 1-ig közölni.

— **Államsegélyt kérnek egy szerzetes tanítónő részére.** A városi közigazgatási bizottság ülésén Ruzsák Károly tanfelügyelő bejelentette, hogy Erdélyi Mária Henrika el. iskolai szerzetes tanítónőt Ceglédre helyezték. Ugyanakkor amint jelenti Mészáros Mária Anasztázia, az el. és polg. leányiskola főnöknője és dr. Gonczlik Kálmán apátplébános igazgató, Bajára helyezték Huszák Mária Virginia szerzetes tanítónőt, aki már 1929. szept. 1 óta tanít is Baján s akinek most Ruzsák Károly tanfelügyelő javaslatára a közigazgatási bizottság 126 pengő fizetést kiegészítő államsegélyt kér.

— **Baja utlevélforgalma.** A bajai államrendőrség decemberben kiadott családi ügyben 11, tanulmányi célokra 1, gyógykezelés végett 2 s kivándorlási ügyben 1, összesen 15 utlevelet.

— **Felülfizetések a Bajai Jótékonycélu Leányegylet december 26-iki műsoros estélye alkalmából.** Bajai Kereskedelmi és Iparbank 100, Bajai Magyar Bank 50, Bank és Kereskedelmi r.-t. 40, Magyar Ált. Takarékpénztár 20, Schön Géza, Bajavidéki Közigazgatási Bank 15, Somogyi Gyuláné, Graf Ödön, Rosenberg Miksa, Strasser és König, Weidinger Dezsőné, Pap Lajosné, Löwinger Jenő, dr. Róna Dezső, Rosenberg Mátyás, Szilágyi György, dr. Milassin Jenő 10 pengőt, Milkó Mátyás 7.50, dr. Geiringer János, Cukor Sándor, Dukesz Imréné 5.20, dr. Bruszt Lázár, Krausz Jakabné, Pap Illésné, Lemberger Teri, Roth Mátyás, dr. Sándor Imréné, Goldschmidt Istvánné, Kelen Andor, Fischer Pál cég, Székely Leó, Klein Emil, Gyarmati Emil, Reich Vilmos, dr. Péner Miklós, Klausner Lajosné, Reich Antal, Bernáth András, Bleyer Pál, dr. Bruck Aurél, Fleischmann Manó, Wiesel Sándorné 5 pengőt, N. N. 4.80, V. Z., Baron Vilmos, Farkas Mihályné, Blumberger Ármán, Lemberger Dezső, dr. Grünhut Aladár 3—3 pengőt, Beck N. 2.60, Hermann Aladár 2.20, Hónig V. 2.20, Kemény József 2.40, Rosenfeld József, özv. Schlessinger Gyuláné, Molnár Zsigmond, dr. Buchwald Jenőné, Spitzer Antal 2—2 pengőt, Schlisser Miksa, Tanczos Ernő, Denenberg Jenő, Breuer Miksáné 1.60, V. Z., N. N., X. Y. 1—1 pengőt, Kun Lajos 1 pengőt, 5 N. N. 2.60 pengőt. Itt említjük meg, hogy dr. Szabolcsi Lajos ur teljes tiszteletdíját, 200 pengőt ugyancsak a jótékony célra ajánlotta fel. A nemeslelkű adakozóknak ezután mond hálás köszönetet a Bajai Jótékonycélu Leányegylet vezetőse.

— **Büntügyi kártevési statisztika.** A rendőrkapitányságnak a városi közigazgatási bizottság elé tárt jelentése szerint decemberben 48 vagyon és 12 testi épség elleni bűncselekményt követtek el. A kinyomozott tettesek száma 11, a kinyomozott ügyek száma 36, azaz 61 percent. A bejelentett kár 8624 pengő, amelyből nyomozás során megtérült 2430 pengő.

— **Cellalakók statisztikája.** A városi közigazgatási bizottság ülésén Gramling Kornél ügyészségi elnök a bajai fogház lakóiról a következő statisztikát terjesztette elő: le volt tartóztatva 100 egyén, ezek közül feyházra 1, dologházra 1, börtönrre 17, fogházra 48, elzárásra 5 volt ítélve, előzetes le tartóztatásban volt 17, vizsgálati fogházban 3, őrizetes fiataloknál volt 4, felebbezés alatt állott 9.

— **Ne várjon addig, míg meghü- lése kifejlődik, hanem szopogasson a torokfájás első jeleinél „Panflavin“- pasztillákat, hogy a fertőzést csírájában elfojtsa.**

— **A megye Hivatalos Lapja.** Bács-Bodrog vármegye Hivatalos Lapjának XXVIII. évf. 1. száma most jelent meg s közérdekű vármegyei határozatokat közöl, amelyek közül legfontosabb a zombori megyei székhézből kiszolgáltatót képek hazaszállítási és restaurálási költségeinek fedezete tárgyában hozott határozat. Közli még a hazai szenek átlagos fűtőértékének kimutatásáról szóló rendeletre utalást, a Szociális gyermekvédelem rendszere című mű ajánlását s ajánlja fordítások, hitelesítések s beadványok elkészítésére a helygymnázium Fordító osztályának IV. sz. kirendeltségét, valamint körözvényeket közöl.

— **Tudnivalók a protestáns bálról.** A protestáns estélyre kibocsájtott jegyekkel kapcsolatban téves hírek kerültek forgalomba. Félreértések elkerülése végett közöljük, hogy a protestáns bálra és estélyre csak egyféle, azonos jegyet bocsájtottak ki, vagyis a megváltott jegy úgy a hangversenyre, mint a bálra érvényes. A helyek nem számozottak: a vendégeknek megérkezésük sorrendjében biztosítanak helyet a bált megelőző koncertre. Csupán a bál vendőkeinek tartanak fenn helyeket. Az estély pontban fél 9 órakor kezdődik. Frakk, szmoking nem kötelező.

## Rádió.

Kedd, január 8.

3.00: Piaci árak és árfolyamhírek.  
3.30: A „Tündérvásár“ mesedélutánja.  
4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.  
5.00: Gramofonhangverseny.  
6.00: Lukinich Imre egyetemi tanár előadása.  
6.30: Francia nyelvoktatás.  
7.10: Nagyvárad Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye.  
8.15: Varga Emil felolvasása.  
8.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.  
10.00: Margarethe Bach németnyelvű előadói estje.  
Utána időjelzés, időjárásjelentés. Majd Bachmann-jazz a Dunapalota-szállóból.  
TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

22011 szdn. kig. 1929.

## HIRDETMÉNY.

Baja város I. foku iparhatósága közhírré teszi, hogy Vidor József és Fia budapesti cég bajai kirendeltsége Baja Dunaparton szén, koksz és tűzifa tárolására telepengedélyt kér.

A helyszíni tárgyalás határidejét 1930 évi január hó 15-én d. e. 11 órára tűzi ki, miről az összes érdekelteket ezuttal is értesíti.

Baja 1929 évi december hó 30-án.

Gramling

az I. foku iparhatóság képv.

13452/1 szám—kig. 1929.

## Pályázati hirdetés.

Baja város közkórházában üresedésben levő kórházi kertészi állás betöltésére pályázati hirdeték.

Az állás javadalmazására évi 1140 P törzsfizetés, 1 szobából álló természetbeni lakás s az igényjogosult családtagok után évi 134 P. 40 fill. családi-pótlék.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy iskolai és szakképzettségüket tanúsító bizonyítványokat, eddigi működésükről szóló bizonyítványokat, születési anyakönyvi kivonatukat, erkölcsi bizonyítványt és egészségi állapotukról kiállított hatósági orvosi bizonyítványukat pályázati kérvényükkel együtt 1930 évi január 30-ig Baja város polgármesteréhez címezve adják be.

Elkésve érkezett vagy kellően fel nem szerelt kérvényeket nem vehetek figyelembe.

A kinevezett kertész<sup>2</sup> csak 2 évi próbaidő sikeres lettele után lesz véglegesíthető.

Baja, 1929 évi december hó 23.

Polgármester.

2435. szám 1929. végr.

## Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti királyi járásbírósnak 1929. évi P. 25396—2. számú végzése következtében dr. Weinberger Elemér bpesti lakos ügyvéd által képviselt Friedmann M. és Fia budapesti lakosok javára 458 P s jár. erejéig 1929. évi augusztus hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1600 pengőre becsült következő ingóságok u. m.: 2 ló, 20 végvászón és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósnak 1929. évi Pk. 14398 számú végzése folytán 458 P tőkekötvetelés, ennek 1928 évi november hó 12 napjától járó 10 százalékos kamatai, 1/3 százalékos váltódíja és eddig összesen 135 P 91 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Baján, Szent Antal ucca 55. szám alatt leendő megtartására 1930. évi január hó 14-ik napjának d. e. 11 órára határidővel kitétik és ahhoz avenni szándékozik oly megjegyzésselhivatnak meg, hogy az érinített ingóságok az 1881. 60. t. c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Baja, 1929. évi december hó 19. napján!

Szegő József

kir. jbir. végrehajtó.

## Báli esték.

Jan. 11-én este fél 9 órakor műsorral egybekötött Protestáns Bál a Nemzeti Szálló dísztermében Előadó művészek: Orosz Julia, dr. Szedő Miklós és Revere Gyula hárfaművész.

Jan. 12-én este 8 órai kezdettel a bajai fodrásziparosok a segéddel egyetemben az Ipartestület színháztermében műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendeznek. Színre kerül: Katica 3 felvonásos népszínmű. Baján az utolsó fodrászbál 25 évvel ezelőtt volt.

## KULTUR FILMSZINHAZ

Szombaton, 1930. január 11-én d. u. 6 és este fél 9 órakor.

A legszebb irolalmi film!

## Sakkjátékos

Főszerepben ALFRED ABEL.

HIRADÓ.

Pompás kíséző műsor

HIRADÓ.

1930. január 12-én d. u. fél 4, 6, este fél 9 órakor

A népszerű trükkszínész HARY PIEL legbravurosab kalandorfilmje

## A titokzatos Mr. senki

HIRADÓ Ezenkívül kacagató burleszk kíséző műsor HIRADÓ

## U-R-A-N-I-A

Január hó 8-án, szerdán d. u. 6, este fél 9 órakor.

## Az éjszaka lovagja.

Francia büntügyi regény 8 f. Irta: Edgar Wallace. Fősz. Bert Littel.

Kiséző filmje

## APACSAK

apacsdráma 8 felv.

Fősz: Don Alvardó és Margarete Llivingston.

Híradók.

Híradók.

Legkönnyebben fűthetők a **HERAKLIT** lemezekkel épült lakások

Heraklit a legtökéletesebb hang, hő és nedvesség szigetelő  
Egyedárusító: **Pollák József** fakereskedő, Baja.

**ETERNIT**  
anyageladási és  
tetőfedési  
vállalat.

Telefon: 290.



Lerakatok:

**DELY Géza**  
fatelepein.

Telefon: 105.

**ETERNIT UDVAR** BAJA, BUDAPESTI-UT

Az idei fűtési idény szenzációja, ahogy az új mosott 7000 kalóriás **PÉCSI BRIKETTEK** szobafűtésre beváltak.

**Tojásbrikett ! Dunabrikett**

kb. 12 dkg. tojás alakú, alkalmas főleg felülfűtő és központi fűtéses kályhákba

Megfelelő módon égetve, legjobban „KALOR” kályhában elkoszosodnak, mint koks, szag- korom- és salakmentesen égnek tovább és egyenértékűek a gázkoksszal és porosszennel. Félannyit sem fog költeni szobafűtésre, mint eddig.

KÉRJEN HASZNÁLATI UTASÍTÁST!

**A. D. G. T.**

**pécsi kőszénbányáinak képviselete**  
**SCHÖN és BAJAI szénagykereskedők.**

BAJA,  
Haynald-u. 13.  
Telefon 26.

SZEGED,  
Kölcsey-u. 11.  
Telefon 21-01.

**Mi az az ujévi ajándék,**

mely utána is állandóan örömet és vigaszt hoz a házba?



Egy **PHILIPS**

hálózati rádió, melyet legutóbban 6-12-18 havi részletre

**ENGELMANN TESTVÉREKNÉL**

„PHILIPS” lerakathál szerez be.

A valódi Hatschek-féle

**Eternit**

**Pala és cső**  
Könnyű, törhetetlen,  
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:  
**GOLDSCHMIDT LAJOS**  
utóda,

**Zádor Oszkár**

**Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.**



December 18 től már kapható a **„Béje 302”** hálózati készülék,

a legmodernebb csodacsövekkel. Rendkívüli teljesítmény, kristálytisztá zenei hang, versenyképes kedvező ár. Elenyésző üzemköltség. Standard, Telefongyári és Philips készülékek váltó-, és egyenáramra 6-12-18 havi kényelmes részletfizetésre eredeti budapesti áron. Díjtan bemutatás!

**BRUSZT JÓZSEF** okl. gépészmérnök  
elektro- és rádiótechnikai vállalatánál.  
BAJA, Szent István-tér 4 — Telefon 255.

**Hólapátok**

és nyírfaseprők

óriási választékban olcsón kaphatók

**UTRY-nál**

Erzsébet kir.-né u. 38. Tel. 280

**Zongora**

(rövid) eladó vagy bérbeadó  
Petőfi Sándor utca 27. sz. alatt.

**Butort**

Pollák Józsefnél,

délmagyarország legnagyobb butorgyárában vásároljon.

Izléses nyomtatványokat készít a

**Corvin-nyomda.**

Lerakatok:  
**Wildmann Kálmán, Dezső**  
Gara.

**Liebhauser Lőrinc**  
Vaskút.

**Erdős István**  
Érsekcsanád.

**Kalmár Sámuel**  
Nemesnáduvvar.

**Wittner Márton**  
Bácsbokod.

**Kovács János**  
Bátmonostor.